

Nội dung bài viết

1. [Soạn văn bản Quang Trung đại phá quân Thanh lớp 8 KNTT - Trước khi đọc](#)
2. [Soạn bài Quang Trung đại phá quân Thanh lớp 8 KNTT - Đọc văn bản](#)
3. [Soạn văn bản Quang Trung đại phá quân Thanh KNTT - Sau khi đọc](#)

Soạn văn bản Quang Trung đại phá quân Thanh lớp 8 KNTT - Trước khi đọc

Câu hỏi 1 (trang 17 SGK Ngữ văn 8 Tập 1): Hãy kể tên một số nhân vật lịch sử mà em biết. Em thích nhất nhân vật nào? Vì sao?

Trả lời:

- Một số nhân vật lịch sử mà em biết: Hùng Vương, Hai Bà Trưng, Lý Nam Đế, Ngô Quyền,...

- Em thích nhất nhân vật Ngô Quyền bởi ông đã đánh bại quân Nam Hán trên sông Bạch Đằng.

Câu hỏi 2 (trang 17 SGK Ngữ văn 8 Tập 1): Chia sẻ những hiểu biết của em về người anh hùng Quang Trung – Nguyễn Huệ.

Trả lời:

Quang Trung – Nguyễn Huệ là người anh hùng áo vải nổi tiếng đã lãnh đạo cuộc khởi nghĩa Tây Sơn. Những chiến công vang dội, lẫy lừng của ông được lưu danh vào sử sách cho đến tận ngày nay.

Soạn bài Quang Trung đại phá quân Thanh lớp 8 KNTT - Đọc văn bản

Gợi ý trả lời câu hỏi trong bài đọc:

1. Theo dõi: *Thời điểm diễn ra các sự kiện và thái độ, phản ứng của Bắc Bình Vương.*

- Thời điểm diễn ra sự kiện: Quân Thanh đến Thăng Long.

- Thái độ, phản ứng của Bắc Bình Vương: giận lắm, liền họp các tướng sĩ, định thân chinh cưỡi quân đi ngay.

2. Theo dõi: Những công việc Quang Trung đã tiến hành và thời điểm nhà vua hạ lệnh xuất quân.

- Những công việc Quang Trung đã tiến hành:

+ Cho đắp đàn ở trên núi Bân, tế cáo trời đất cùng các thần sông, thần núi; chế ra áo cờ mũ miện, lên ngôi hoàng đế, đổi năm thứ 11 niên hiệu Thái Đức của vua Tây Sơn Nguyễn Nhạc làm năm đầu niên hiệu Quang Trung.

+ Lễ xong, hạ lệnh xuất quân.

- Thời điểm nhà vua hạ lệnh xuất quân: 25 tháng Chạp năm Mậu Thân (1788)

3. Theo dõi: Nội dung lời dụ quân lính của vua Quang Trung.

– Khẳng định chủ quyền đất nước của dân tộc, lên án, tố cáo hành động xâm lược vô nghĩa của quân Thanh.

– Nhắc lại truyền thống chống ngoại xâm của dân tộc; kêu gọi quân sĩ đồng tâm hiệp lực chống giặc.

– Đề ra kỉ luật nghiêm minh.

4. Theo dõi: Lời của vua Quang Trung nói với các tướng lĩnh.

- Lời của Quang Trung nói với Sở và Lân . Nói trong hoàn cảnh Quang Trung cùng quân lính đóng quân đến Thăng Long đẹp giấc, trong lúc đi có ghé qua núi Tam Điệp - nơi của Sở, Lân: “Các người đem thân thờ ta, đã làm đến chức tướng soái ... sau hỏi Văn Tuyền thì quả đúng như vậy...”

5. Dự đoán: Theo em, kết quả trận đánh giữa quân Tây Sơn và quân Thanh sẽ như thế nào? Dựa vào đâu em dự đoán như vậy?

- Theo em, kết quả trận đánh là nghĩa quân Tây Sơn dưới sự lãnh đạo của Quang Trung sẽ đại phá được quân Thanh.

- Dựa vào phương hướng hành động và lời nói của Quang Trung với binh lính để dự đoán như vậy.

6. Đối chiếu: Em có đoán đúng kết quả trận đánh không?

Kết quả: Quân Thanh đại bại

Em có dự đoán đúng kết quả trận đánh

7. Theo dõi: Những chi tiết miêu tả hành động, thái độ của Tôn Sĩ Nghị.

- Tôn Sĩ Nghị ở thành Thăng Long, tuyệt nhiên không nghe tin cấp báo gì cả, chỉ chăm chú vào yến tiệc vui mừng.

- Tôn Sĩ Nghị sợ mất mật, ngựa không kịp đóng yên, người không kịp mặc giáp, dẫn bọn lính kị mã của mình chuồn trước qua cầu phao.

8. Theo dõi: Hành động, thái độ của vua Lê Chiêu Thống khi nghe tin quân Tây Sơn kéo vào thành.

- Vua Lê trong điện, nghe tin có biến ấy, vội vã cùng bọn Lê Quýnh, Trịnh Hiến đưa thái hậu ra ngoài.

- Cướp thuyền đánh cá khi thấy cầu phao bị đứt, ngày mùng 6 chạy đến núi Tam Tầng.

- Vua Lê đưa thái hậu đến đèo Hòa Lạc, được một người thổ hào giúp đỡ.

- Khi vua Lê nghe thấy tin quân Tây Sơn đã đuổi theo đến nơi, vua vội vã đi theo lối tắt đến cửa ải, kịp chỗ nghỉ ngơi của Tôn Sĩ Nghị.

Soạn văn bản Quang Trung đại phá quân Thanh KNTT - Sau khi đọc

Nội dung chính:

Văn bản nói về hình ảnh người anh hùng Nguyễn Huệ: văn võ song toàn với chiến công đại phá 20 vạn quân Thanh. Tình cảnh thất bại ê chề, nhục nhã của bọn vua quan bán nước, cướp nước.

Gợi ý trả lời câu hỏi sau khi đọc:

Câu 1 (trang 23 SGK Ngữ văn 8 Tập 1): Đoạn trích có thể chia thành mấy phần? Nêu nội dung chính của từng phần.

Trả lời:

- + Phần 1 (từ đầu đến 25 tháng Chạp năm Mậu Thân (1788)): quân Thanh kéo vào xâm lược nước ta
- + Phần 2 (tiếp... rồi kéo vào thành): chiến thắng thần tốc của đạo quân dưới sự dẫn dắt tài ba, trí lược của vua Quang Trung.
- + Phần 3 (còn lại): Quân Thanh đại bại và tình cảnh thảm hại của vua Lê Chiêu Thống

Câu 2 (trang 23 SGK Ngữ văn 8 Tập 1): Em hãy liệt kê những nhân vật và sự kiện lịch sử được tác giả đề cập trong văn bản.

Trả lời:

- Nhân vật lịch sử: Vua Quang Trung, Ngô Văn Sở, Nguyễn Văn Tuyết, Nguyễn Thiếp, Hám Hồ Hải, Trưng Nữ Vương, Đinh Tiên Hoàng, Lê Đại Hành, Trần Hưng Đạo, Lê Thái Tổ, Ngô Thì Nhậm, Sơn Nghi Đống, Tôn Sĩ Nghị, Lê Chiêu Thống,...

- Sự kiện lịch sử:

+ Tháng 11/1788: Quân Thanh sang xâm lược nước ta

+ Ngày 25 tháng Chạp năm 1788, Bắc Bình Vương lên ngôi hoàng đế lấy niên hiệu là Quang Trung.

+ Tối 30 tháng Chạp lập tức lên đường, hẹn đến ngày mùng 7 năm mới thì vào thành Thăng Long mở tiệc ăn mừng.

+ Nửa đêm ngày mùng 3 tháng Giêng năm Kỉ Dậu 1789, vua Quang Trung tới làng Hà Hồi, lặn lội vây kín làng.

+ Mờ sáng ngày mùng 5 tiến sát đồn Ngọc Hồi.

=> Quân Thanh đại bại.

Câu 3 (trang 23 SGK Ngữ văn 8 Tập 1): Tìm những chi tiết tiêu biểu miêu tả thái độ, lời nói và hành động của Bắc Bình Vương khi nghe tin báo quân Thanh xâm lược nước ta. Những chi tiết đó cho thấy đặc điểm tính cách gì của nhân vật?

Trả lời:

- Những chi tiết tiêu biểu miêu tả thái độ, lời nói và hành động của Bắc Bình Vương khi nghe tin báo quân Thanh xâm lược nước ta:

+ Bắc Bình Vương tiếp nhận tin báo, giận lắm, liền họp các tướng sĩ, định thân chinh cầm quân đi ngay.

+ Bắc Bình Vương tế cáo trời đất cùng thần sông, thần núi, lên ngôi hoàng đế.

+ Gặp Nguyễn Thiếp để hỏi cơ mưu.

+ Tuyển mộ quân lính ở Nghệ An, duyệt binh, phủ dụ quân sĩ, lên kế hoạch tiến quân đánh giặc.

- Những chi tiết đó cho thấy vua Quang Trung là người nhạy bén, sáng suốt, hành động mạnh mẽ và quyết đoán.

Câu 4 (trang 23 SGK Ngữ văn 8 Tập 1): Nêu cảm nhận của em về nhân vật vua Quang Trung được khắc họa trong đoạn trích, qua đó nhận xét cảm hứng của tác giả với vị anh hùng dân tộc này.

Trả lời:

- Vua Quang Trung là một con người hành động mạnh mẽ quyết đoán.

- Vua Quang Trung là người có trí tuệ sáng suốt và nhạy bén.

+ Sáng suốt trong việc nhận định tình hình địch và ta

+ Sáng suốt trong việc xét đoán b ềtôi

- Vua Quang Trung là người có tầm nhìn xa trông rộng.

- Vua Quang Trung là vị tướng có tài thao lược hơn người.

- Vua Quang Trung là người l ẫn liệ trong chiến trận.

=> Cảm hứng của tác giả với vị anh hùng dân tộc Quang Trung: Hình tượng vua Quang Trung đã được miêu tả với đầy đủ những phẩm chất của một vị anh hùng, mang vẻ đẹp oai phong l ẫn liệ. Tác giả Ngô gia văn phái vốn trung thành với nhà Lê mà vẫn viết về vua Quang Trung đầy tinh th ần ngợi ca như vậy là vì họ đứng trên tinh th ần dân tộc mà phản ánh, tinh th ần tôn trọng sự thật lịch sử. Có thể thấy, tác phẩm đi theo quan niệm văn sử bất phân - một nét đặc thù của văn học trung đại Việt Nam. Nhờ vậy, càng tạo ra cho tác phẩm sức thuyết phục, tính chân thực cao, chứng tỏ tinh th ần tôn trọng sự thật lịch sử. Đây cũng là điểm đặc sắc của thể loại tiểu thuyết lịch sử.

Câu 5 (trang 23 SGK Ngữ văn 8 Tập 1): Nhân vật Lê Chiêu Thống được khắc họa rõ nét qua những chi tiết tiêu biểu nào? Phân tích một chi tiết đặc sắc, thể hiện rõ bản chất của nhân vật Lê Chiêu Thống, qua đó thấy được thái độ của tác giả đối với nhân vật này.

Trả lời:

- Nhân vật Lê Chiêu Thống được khắc họa rõ nét qua những chi tiết:

+ Vua Lê trong điện, nghe tin có biến ấy, vội vã cùng bọn Lê Quýnh, Trịnh Hiến đưa thái hậu ra ngoài.

+ Cướp thuyền đánh cá khi thấy cầu phao bị đứt, ngày mùng 6 chạy đến núi Tam Tầng.

+ Vua Lê đưa thái hậu đến đôn Hòa Lạc, được một người thổ hào giúp đỡ.

+ Khi vua Lê nghe thấy tin quân Tây Sơn đã đuổi theo đến nơi, vua vội vã đi theo lối tắt đến cửa ải, kịp chỗ nghỉ ngơi của Tôn Sĩ Nghị.

- Phân tích chi tiết vua tôi Lê Chiêu Thống tháo chạy:

+ Vì lợi ích của dòng họ, vị thế nhà Lê mà trở thành những kẻ phản động, công rấn cắn gà nhà, đi ngược lại quyền lợi của dân tộc.

+ Đón hèn, nhục nhã trước quân Thanh.

+ Tháo chạy thực mạng, cướp cả thuyền của dân mà qua sông, khi đuổi kịp Tôn Sĩ Nghị thì “nhìn nhau than thở, oán giận chảy nước mắt”, rồi chấp nhận phận vong quốc, sau này phải cạo đầu tết tóc như người Mãn Thanh.

- Thái độ của tác giả với vua Lê: Sự xót thương, ngậm ngùi cho số phận của Lê Chiêu Thống. Bởi dù sao ông cũng là một cự thủ trung thành của nhà Lê, trước sự sụp đổ triều đại mình tôn thờ không khỏi không ngậm ngùi, chua xót.

Câu 6 (trang 23 SGK Ngữ văn 8 Tập 1): Sự đối lập giữa hai nhân vật Quang Trung và Lê Chiêu Thống, giữa quân Tây Sơn và quân Thanh có tác dụng như thế nào trong việc thể hiện chủ đề của đoạn trích? Hãy khái quát chủ đề đó.

Trả lời:

- Sự đối lập giữa hai nhân vật Quang Trung và Lê Chiêu Thống, giữa quân Tây Sơn và quân Thanh có tác dụng quan trọng trong việc thể hiện chủ đề của đoạn trích:

+ Vua Quang Trung được miêu tả toàn diện về vẻ đẹp anh hùng, dũng cảm, mưu lược của người anh hùng áo vải. Còn vua Lê Chiêu Thống là một vị vua hèn nhát, vì lợi ích của dòng họ, vị thế nhà Lê mà trở thành những kẻ phản động, công rấn cắn gà nhà, đi ngược lại quyền lợi của dân tộc.

+ Quân Tây Sơn được miêu tả hào hùng, hành công thần tốc và đại phá quân Thanh. Còn quân Thanh phải dẫm đạp lên nhau chạy về nước.

- Chủ đề

+ Phản ánh sự sụp đổ không cưỡng nổi của triều đại Lê - Trịnh và sự hỗn loạn của Đàng Ngoài cuối thế kỉ XVIII.

+ Ca ngợi khí thế sấm sét của phong trào nông dân Tây Sơn và tài trí xuất chúng của người anh hùng áo vải Nguyễn Huệ.

Câu 7 (trang 24 SGK Ngữ văn 8 Tập 1): Ở đoạn trích này, những yếu tố đặc trưng nào của truyện lịch sử đã được tác giả sử dụng? Hãy nhận xét về nghệ thuật kể chuyện lịch sử của tác giả.

Trả lời:

- Ở đoạn trích này, những yếu tố đặc trưng của truyện lịch sử đã được tác giả sử dụng là:

+ Truyện tái hiện những sự kiện, nhân vật ở một thời kì, một giai đoạn lịch sử cụ thể.

+ Cốt truyện được xây dựng trên các cơ sở các sự kiện đã xảy ra nhằm thể hiện chủ đề của tác phẩm.

+ Truyện khắc họa nhân vật nổi tiếng: vua Quang Trung, Lê Chiêu Thống,...

+ Ngôn ngữ truyện kể và nhân vật phù hợp với thời đại được miêu tả.

- Nghệ thuật kể chuyện: Lối văn trần thuật đặc sắc. Không ghi chép sự kiện một cách gập gáp qua từng mốc thời gian mà miêu tả cụ thể hành động, lời nói. Miêu tả được thế đối lập giữa hai đội quân và trung thành với lịch sử dân tộc.

Bài tập (trang 24 SGK Ngữ văn 8 Tập 1)

Viết đoạn văn (khoảng 7 – 9 câu) nêu cảm nhận về một chi tiết trong văn bản Quang Trung đại phá quân Thanh để lại cho em ấn tượng sâu sắc nhất.

Đoạn văn tham khảo

Có thể nói Hồ thứ mười bốn trong tác phẩm Hoàng Lê nhất thống chí của nhóm Ngô gia văn phái đã phản ánh khá đầy đủ chân dung người anh hùng Nguyễn Huệ. Đặc biệt, người đọc đã ấn tượng rất sâu sắc với sự sáng suốt trong việc nhận định tình hình địch và ta của vua Quang Trung qua lời phủ dụ lúc lên đường ở Nghệ An. Quang Trung đã chỉ rõ “đất nào sao ấy” người phương Bắc không phải nòi giống nước ta, bụng dạ ắt khác”. Ông còn vạch rõ tội ác của chúng đối với nhân dân ta: “Từ đời nhà Hán đến nay, chúng đã mấy phen cướp bóc nước ta, giết hại dân ta, vợ vét của cải, người mình không thể chịu nổi, ai cũng muốn đuổi chúng đi”. Quang Trung đã khích lệ tướng sĩ dưới quyền bằng những tấm gương chiến đấu dũng cảm chống giặc ngoại xâm giành lại độc lập của cha ông ta từ ngàn xưa như: Trưng nữ Vương, Đinh Tiên Hoàng, Lê Đại Hành... Quang Trung đã dự kiến được việc Lê Chiêu Thống về nước có thể làm cho một số người Phù Lê “thay lòng đổi dạ” với mình nên ông đã có lời dụ với quân lính chí tình, vừa nghiêm khắc: “các người đều là những người có lương tri, hãy nên cùng ta đồng tâm hiệp lực để dựng lên công lớn. Chớ có quen thói cũ, ăn ở hai lòng, nếu như việc phát giác ra sẽ bị giết chết ngay tức khắc, không tha một ai”. Tóm lại vua Quang Trung là một nhân vật xuất chúng: lẫm liệt oai phong, văn võ song toàn đã ghi vào trang lịch sử vẻ vang của dân tộc, làm sáng ngời truyền thống dân tộc, ngàn đời sau vẫn nhắc tên người anh hùng áo vải Quang Trung.

Trên đây là hướng dẫn soạn văn bản Quang Trung đại phá quân Thanh SGK Ngữ Văn 8 Kết nối tri thức ngắn gọn, đầy đủ nhất dành cho các em học sinh tham khảo. Xem thêm nhiều tài liệu học tập các môn khác khối 8 và các khối từ 1 - 12 tại chuyên trang chúng tôi.